

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 13. Zettortdeenâ 28tâ Merz 1846.

Leelais Kristaps.

Senn senn wezzõs laikõs dshwoja kahds semneeks, tam bija dehls no warreni leela auguma un siipra meesas spehka un drohscha prahta ar wahrdu Rizepohrus. Tas semneeks bija wezs un labbi peedsihwojis; bet Rizepohrus sawu teh-wu gauscham mihleja, un samannigi lauka un mahju darbus pasrahbaja. Winsch us saweem platteem plezzeem malku un uhdeni nesse mahjās, un plehsfigus swehrus no sawa tehwa mahjās weetu aisdsinne prohjam. Wissu gruhtati darbi Rizepohrum bija spehles leetinas; bet tikkai winsch patš sewim dauds gruhtibas zaur sawahm pahrlēeku ahtrahm dusnahm uskrahwahs wirsū. Kad winsch, par prohwi, kahdu brihtinu ais arkla pahri trakkeem siipreem wehrscheem bija pakkal gabjis, tad winsch par teem eedusnojahs, ka tee tam allaschin papreefschu gabje, un winnam teem weenadi ween wajadseja pakkal eet. Winsch us reisi dusnās arkli sagrahbe, un abvus wehrschus, kas gan aspehruschees pretti turrejahs, tohs auliskus ar wissu arkli atpakkal rahwe. Ar sawu peezi pehdu garru zirwi tam bija malkas zirschana tas mihlakais darbš. Daudsfahrt to, pee kohku nozirshanas tahda luste aisgrahbe, ka winsch jo ilgaki, jo duhschigaki, ar sawu zirwi pa labbu un kreisu rohku kohkus brihtschkedamus un brahschkedamus ar mas zirteeneem pee semmes nolaide, un kà winsch weenâ paschâ deenâ dauds puhra weetas meschu nozirte, un tikkai prett wakkaru sawu tehwu, kam tas pufsdeenâ ehst ne bija dewis, atgahdajohs. Un daudsfahrt tehwa lohti gruhti gabje, kad plehsfigi swehri winna buhdinai turwumâ nahze. Rizepohrum ar lauwahm kruhtis prett kruhtim tschihstotees jeb mihtees bija leelu leelais preeks. Ja Rizepohrus kahdureisi wilkus eeraudsija, tad tas teem dauds deenas par meschu, klaijumeem, kalneem

un eeleijahm pakkal dsinnahs, un ar weenu paschu knippeles sweeschanu wilku us weetu nositte.

Pa to laifu winna wezzais neredsigais tehws, gandrihs zaur behdahm un baddu nahwes engelim bija rohkās krittis.

Rizepohrus daudsfahrt par saweem darbeem un par sawu neapdohmigu prahtu dsikli sawā firdi bija nostummis, bet tatschu winsch no saweem darbeem un no sawa prahta ne nostahje, un zittahds zilweks ne palikke. Un winna tehws to lohti mihloja.

Tehws daudsfreis fazzija: „Manš dehls, es sinnu, tu to ne darri no kamas un besdeewigas firds, tãpehz es arridsan par tewi ne dusnojohs. Tas Kungs, kas tewim tit leelu meesas spehku un tahdu nerinschas prahtu dewis, lai winsch tewim arridsan schehligi tahdu jahgu un naslu us plezzeem usleek, appaksch ka leeluma un smagguma tawš spehks teel lohzihts.“

Rizepohrus sawu tehwu jautaja: „Kas tas irr par weenu tahdu Kungu?“

Wezzitis tam atbildeja: „Tas irr tas Kungs, ka spehks irr siipraks, ne tawš spehks, un ka prahts irr leelaks, ne kà tawš.“

Rizepohrus fazzija: „Ak, kaut es to Kungu warretu atrasi! Es labpraht mannu spehku gribbetu lohziht appaksch winna spehka, un pehz winna prahta darriht, un winnam kalpoht kamehr ween dshwotajš schinni pasaulē buhschu.“

Pehz schihš farunnaschanahs wehl dauds gaddi aisgahje. Tehws us reisi drihs safirge, un ar firnigahm luhgschanahm par sawu dehlu un sewi, faldi nahwes meegā aismigge. Tē Rizepohru breesnigas firdsfahpes aisgrahbe, un winsch desmits deenas kà ahraprahtigs kohkus ar wissahm saknehm meschâ israhwe, un tohs zittus

par zitteem pahr tehwa buhdinu un wianna nomir-
ruschahm meefahm sakrahwe; winsch nesse klints
gabbalus un tohs krahwe pahr teem kohkeem, lai
nekahds swehrs winna tehwa meefas ne saploh-
fitu. Winsch sawam tehwa par peeminu aug-
stu kalnu taiffja, fo tabli wirfs semmes un jub-
ras warreja redscht. Laudis sauze to kalnu:
Tehwa mihlestibas kalnu; un schis kalne,
kà winsch to tehwa par mihlestibu taiffjis, stah-
wehs muhschigi, kamehr schi pafaula stahwehs.

Rizepohrus scho peemineschanas kalnu pa-
beidsis, gabje mefleht to Kungu, ka spehks
stipraks irr, ka wianna spehks, un ka prahts lee-
laks irr, ne ka wianna prahts, to Kungu wissu
kungu, lai winsch tam warretu kalpohr wissu sa-
wu muhschu. Rizepohrus pee kahdas smuffas
pils atnahze, un klaudsinaja pee tahs walnes
wahrteem. Tè pils wahrtu fargs ussauze:
Puisch, puisch! kas tur tik dikti fitt pee manneem
wahrteem, ka bultis un enges gribb ispsrahgt
ahra? — Tik drihs ka Rizepohrus tohs wahr-
tus bija atfittis walka, nahze grabfa faine ar
nuhjabm un funneem winnam wirsu. Bet kas
tam tiklai tuwumà nahze, to winsch nositte, un
zittus schurp un turp kà siffenus ismehtaja.
Grabfs us pils leewenehm isgabje un to eeraudsi-
dams fazzija: „Schweschineeks fargees! Es
esmu spehzig grabfs. Ja tu schohs nosit-
tisi, redsi! tad es mannu tauri panemschu, un
us tahs puhtschu, tad pa simteem un tuhstos-
scheem apbrunnoti karra wihri sapulzesees, kas
mannas pawehleschanas us matta isdarris.
Kalpo manniin ar tawu spehku, es tewim doh-
schu leelu algu, jo manna pils pagrabbà dauds
selta naudas un mirdsofschi dahrgi aktini apzirk-
nds un kaudses sabethri.“

Rizepohrus tam atbildeja: „Es esmu wihrs,
kas kungu mefle. Kad tu tahds spehzig effi,
kà tu fazzijees, un kad taws prahts irr par sim-
teem un tuhstoscheem, tad es tewim gribbu kal-
pohr.“

Un Rizepohrus darrija kà winsch bija fazzijis.
Winsch pillei uhdeni un malku tik dauds fanesse,
ka wissa pils faine warreja rohkas klehpi list un
katru deenu kà swehtdeenu swehtst.

Arribsan grabfs kahdu reisi tà fazzija: „Manš
kalps Rizapohru! semmneeki manniin ne gribb
galwas naudu un sawu labbibu un lohpu pirma-
jus doht, un manni karra wirfsneeki ne gribb ar
faweem wihreem ar manniin us jakti un karrà
lihds eet.“ Tad Rizepohrus pee semmneekem
aisgabje un nehme no teem labbibu un lohpus un
usause grabfa karra wirfsneeku pillis un wissus
brunnineekus lihds ar saldateem grabfa pilli sa-
dsinne. Kad Rizepohrus dsirdeja, kà semneeki
schelohjabs, kad teem sawu darba puhlinu wai-
jadseja doht, un ka tee brunnineeki kurneja, kad
teem sawa kunga deenesta deht, no mihstahm
sohfahm un siltahm gultam waijadseja uszeltees;
kad winsch to dsirdeja un redseja, tad winsch
dohmaja, tas grabfs irr pateesi leels un spehzig,
zittadi winsch jaw manniin to ne warretu list
darriht.

Kahdas deenas pehz tam, no kehina kahds
wirfsneeks ar fescheem trompeterem pee grabfa
pils atjahje. Tee trompeteri tà taureja, ka
wissi laudis kohpà faskrehje un tas wirfsneeks tà
nehmahs fazzijt:

„Kehina wahrda! Tam grabfam buhs
nahkt preeksch sawa kehina un kunga goh-
da krehsla, un tam buhs karra wirfsneekus lihds
ar karra wihreem west, tam buhs kehinaam
nodohschanas, kas peenabhaks darriht, nest,
tam buhs kehinaam no sawas buhschanas un
waldischanas atbildi doht.“

Leezeet wehra: „Kehina wahrda!“

Tas wirfsneeks aisgabje prohjam, un tee kou-
dis isklichde. Bet grabfa pilli un tur wissapfahrt
laudis bija kà skudra puhsnis, kad kahdu malkas
pagali eemett eekschà tehl un kust, tà arri schè
bija. Tà kameelus ar dahwanahm apkrahwe
un tur karra sirgus fedloja, un garras rindas brun-
nineeki ar saldateem atnahze, kas ar spohscheem pih-
keem un ar raibahm brunnu drehbehm apgehrbi
pee grabfa pils atnahze. No grabfa pagrabbem
pils-kalpi, leelas un smaggas paffas ar leelu
puhlinu wehle ahra un ratteem krahwe wirsu.
Grabfs pilli knaschi schurp un turp staigaja pa-
wehledams, un tad atkal ar saweem ustizigeem
draugeem ais aisflehtahm durwim fehdeja, un

pahr wiffahm leetahm derrigus padohmus mefle-
ja sadabbuht.

(Zurpmak belgums.)

Teefas flubdinafchanaß.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Behrsmuischas pagasta teefas wiffi
tee, kam kahdas taifnas praffifchanaß buhtu pee ta
no mahjoim islikta Drukkesmuischas fainneeka Gar-
Bajabru Unfa Langenfeld, par ka mantahm parradu
dehl konkurse spreesta, usajzinati, pee saudeschanaß
fawas teefas libds 11tu Mei 1846, kas par to weenigu
un isflehgschanaß-terminu noliktß, ar sawahm praffi-
fchanahm scheid peeteiltees, jo wehlaß ne weenu wairß
ne klausihß. Krohna Behrsmuischas pagasta teefa,
tai 12tä Merz 1846. 2

(Nr. 84.) Janne Stohkettß, peefebdetajß.
Ulß. Penz, teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic.,
tohp no Poperwables = Dhschas = Ubrlawas basniß-
funga muischas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas
taifnas parradu praffifchanaß buhtu pee ta libdschin-
niga Ubrlawas basnißfunga muischas fainneeka Doffu
Janna Feldberg, par kurra mantu inventariuma-
truhkuma, magasibnes un zittu parradu dehl konkurse
spreesta, usajzinati, diwu mehneschu starpâ no ap-
palschrafftitas deenas, un wiffwehlaß libds 1mu Mei
f. g., kas par to weenigu un isflehgschanaß-terminu
noliktß, ar sawahm praffifchanaßm pee schihß pagasta
teefas peeteiltees, un sagaaidiht, fo teefa spreedißß;
jo wehlaß ne weenu wairß ne klausihß. Talibds arri-
dsan tohp wiffi tee, kas tam peeminnetam fainneekam
fo parradâ buhtu, usajzinati libds peeminnetam ter-
minam pee schihß teefas peeteiltees un sawus parradus
atlibdsinaht, kas kluffu zeetißß un sawus parradus
flehpsß, to pehz ar dubbultu mafsu strahpehß. To
buhß wehrâ likt! Poperwable, tai 1mä Merz 1846. 2
(Nr. 23.) ††† Janne Grassmann, pag. wezzakajß.
(Z. S.) C. J. J. Freymann, pag. teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu walstis ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Greenwaldes pagasta teefas tas pee
Greenwaldes pagasta peederrigais, 1837tä gaddâ us re-
kruschu ispißschanaß naudas pelnu deenesitß blaisßß
puiffß Mahrta Behwer zaur scho usajzinahßß, wiff-
wehlaß libds 2tru April f. g. scheid atnahßt, un teefas spre-

dumu nolaußiht, pehz kurra ta libds schim no pee-
minneta Mahrta Behwera preefich ispißschanaß ee-
maksata nauda, 159 rubl. 25 kop. sudr., Greenwal-
des pagasta lahdei par labb krittußi, un sawas pretti-
runnaschanaß issteikr. Sahlines meschafunga muischâ,
tai 1mä Merz 1846. 1

(S. W.) Janne Fkflawe, peefebdetajß.
(Nr. 154.) Henko, teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic.,
tohp no Dohbeles pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas
taifnas praffifchanaß buhtu pee ta bijuscha Dohbeles
Laukam-mahju fainneeka Janne Jannsohn, par kurra
mantu parradu dehl konkurse spreesta, zaur scho usaj-
zinati, wiffwehlaß libds 2tru Mei 1846 pee schihß pa-
gasta teefas peeteiltees, jo wehlaß ne weenu wairß ne
klausihß. Dohbeles pagasta teefa, tai 2trä Merz 1846. 2
(Nr. 134.) Branke, teefas wezzakajß.
(Z. S.) Kaß, teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic.,
tohp no Suhres pagasta teefas wiffi un jehkurri par-
radu deweji un mantinecki ta nomirruscha Suhres
Wezzmuischas = Seetinu fainneeka Jukum Wittenberg
un winna nomirruschas seewas pirmas laulibas,
Kehrsta Wittenberg, usajzinati, diwu mehneschu starpâ
no appalschrafftitas deenas un wiffwehlaß libds 11tu
Mei f. g., kas par to weenigu un isflehgschanaß termi-
nu noliktß, ar sawahm praffifchanaßm un winnu pee-
rahdschanaßm pee schihß pagasta teefas peeteiltees;
kas sawas praffifchanaß noliktâ laitâ ne buhß usdewu-
fchi, tohß ar muhschigu kluffuzeeschanaß strahpehß.
To buhß wehra likt! Suhres pagasta teefa, tanni
9tä Merz 1846. 3

(Z. S.) ††† Jehlab Walter, pag. wezzakajß.
(Nr. 28.) C. Hagenfeld, teefas srihweris.

No Reisdumuischas pagasta teefas tohp wiffi parr-
du deweji ta libdschiniga Jehlabomuischas Keel-Tim-
mermannu mahju fainneeka Sahmel Neimann un
Kaffe-Kihku mahju fainneeka, Sahmel Knoepe, par
ka mantahm parradu dehl konkurse spreesta, usajzi-
nati, wiffwehlaß libds 3schu Mai f. g. ar sawahm
praffifchanaßm un winnu peerahdschanaßm scheid pee-
teiltees: To buhß wehrâ likt! Wehtraßmuischâ, tai
9tä Merz 1846. 1

(Nr. 71.) Lohm Schulz, peefebdetajß.
Kunßen, pag. teefas srihweris.

No Brambergumuischas pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta libdfchinniga Wehtraumuischas Zekstu mahju fainneeka Jonne Weidemann un ta libdfchinniga Palzgrahwes Pohgu mahju fainneeka Unsß Großbach, par ka mantahm parradu dehl konkurse spreesta, usajznati, wifßwehlaß libds gtu Mei f. g. ar sawahm praßfifchannah un winnu peerahdifchannah scheid peeteiktees. To bußß wehrâ likt! Wehtraumuischâ, tai gta Merz 1846. I

(Nr. 73.)

Kleeberg, peeschdetajs.
Kunfien, pag. teefas ffrihweris.

ne Kluhtu atnemta, fo ne atnemß eekam wiffa magafihne bußß atbehrta, un wiffi zitti parradi bußß allibdfinati, itt ne neeka, nej lohpu mittekli, nej firguß, nej lohpuß, nej zittas kahdas Tergeles un Standfenes laudim peederrißas leetas pirkt, ja scheem naw kahda parabbifchana no muifchaf jeb pagasta teefas puffes ja ne — tad pirzeji wiffu fo tee par wirßpeeminnetu muifchu rohbeswahm bußß kâ nepirkufchaf leetas pabrweddufchi pahri paspehleßß. Tergelê tai 23fchâ Webruar 1846. I

(Nr. 43.)

Zeklab Blumberg peeschdetajs.
D. Meyer pag. teefas ffrihweris.

Kad Tergelnes un Standfenes pagasta-lohzeßki 1845 ta goddâ mas no ruddens fchjas un itt neneefa no waffaras fchjas naw dabbujufchi plaut, ta ka wiffieem no magafihnes janemm; un teem ar magafihnes labbibu ween idiftik ne warredameem no muifchaf labbiba, lohpu ehdamais un zitta pahrtifchana jadohd, tad Standfenes un Tergeles muifcha, un pagasta polizeija — lai peeminneti pagasta lohzeßki nekahdu wiltibu ne warretu dñht — irr us wiffu wirßpeeminnetu muifchu lohzeßku kustamu un nekustamu mantu, kas teem fchm bñhdim peederr un turpliffkam wehl peederreßß, libds beidsamo deego paweddeenu no teefas puffes flakku noliffufchi; — talabb jebkatru pamahja, no appakfcharakiffitas deenas, ja fchi no teefas puffes uslikta flakka

No Wezz-Mohles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praßfifchanaß buhtu pee ta libdfchinniga Wezz-Mohles fainneeka Leel-Kiblu Fahna Krumin, par ka mantu inventariuma-truhfuma kâ arridsan muifchaf- un magafihnes = parradu dehl konkurse spreesta, usajznati, libds 2tru Mei f. g., kas par to weenigu un ißflehgfhanaß-terminu noliktê, pee fchihß teefas peeteiktees, un sawuß parraduß usdohd, jo wehlaß neweenu wairs ne klaußißß. Wezz-Mohles pagasta teefa, tai 2tra Merz 1846. 3

(L. S.) +++ Martin Erdmann, pag. wezzafajs.
(Nr. 26.) Roebner, teefas ffrihweris.

Maudas, labbibas un prezzu firguß us plazzi. Rihgâ, tanni 25tâ Merz 1846.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
i jauns dahlderis geldeja	1	33	i pohds kannepu tappe maksahß ar	1	—
i puhß rudfu tappe maksahß ar	2	—	i — linnu labbakas furtes	1	80
i — kweefchu — —	3	50	i — — flitakas furtes	1	60
i — meefchu — —	1	50	i — tabaka — —	—	75
i — meefchu = putraimu — —	2	25	i — dselßes — —	—	85
i — ausu — —	1	30	i — fweesta — —	3	40
i — kweefchu = miltu — —	3	60	i muzza filtu, preefchu muzza	7	25
i — bihdeletu rudfu = miltu — —	2	80	i — — wihlfchnu muzza	7	50
i — rupju rudfu = miltu — —	2	40	i — farkanas fahls — —	7	—
i — firnu — —	2	50	i — rupjas leddainas fahls	6	—
i — linnu = fehklas — —	3	50	i — rupjas baltas fahls	5	50
i — kannepu = fehklas — —	2	50	i — fmaltas fahls — —	4	50
i — kimmenu — —	5	—			

D r i h m d r i k k e h t .

No juhrinallas gubernementu augstas waldischanaß puffes: Waldischanaß-rahtê U. Weitler.